

Beogradskie Novine

Br. 21.

BEograd, srijeda 23. januara 1918.

Izlaze: dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Pojedini brojevi:

U Beograd i o krajnjim zapošljednicima od 1 kr. cesta po cijeni od 10 helera

U monarhiji 12 helera

Mjesečna pretplata:

U Beograd i o krajnjim zapošljednicima od 1 kr. helera za bojnu i zastupajuću godinu

250

U Monarhiji 300

300

U inozemstvu 400

400

Oglas po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanja pretplate Topličin venac broj 21. Telefon br. 25.
Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon broj 245.

Godina IV.

RATNI IZVJESTAJI

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera

Kb. Beč, 22. januara.

Položaj je nepromjenjen.

Načelnik glavnog stožera.

Zamke slobode

U novoj Rusiji nadalo se beskrajno mnogo od ustavotvorne skupštine. Uvjek, kad je kakvo važno pitanje malo da se riješi, illa da se stvore značajni zaključci, ponavljala se stara igra, da su se svih kompleksi takvih okolnosti odgadjali dole, dok narod u Tavrijskoj palači ne progovori. Tako su barem držali Miljkov i Kerenski, tako su pokušavali takodje Lenjin i Trockij u početku svoje vlade, da zadobiju ma i kasnije sankciju naroda za svoje odlike i rad. To je tražila nova demokracija, a to je republika Rusija sama sebi dugovala. Eto — ustavotvorna skupština je otvorena i već prvi početak nekog načina djelovanja pretvorio se u gorko razočaranje. Izviesnom zaprešenošću sjeća se svih stvari, koje su revolucionari obećali svome narodu, kad se uporedi sa činjenicama, koje su se sada pretvorile u Petrogradu u stvarnost.

Nova era trebala je povesti k slobodi, ali je sloboda posrtala kod svakog koraka preko zamki, koje su pred njom bile rasute. Sveta, devet puta slavljena sloboda, koja je namjeravala, da posljednjem u zemlji odobri istu mjeru pravu, kao i prvoj, klonu teško ranjena na zemlju, prije nego je digla glavu, a mitraljezi su joj pučali unijesto opijela. Ill — stvarno da govorimo u ruskom glavnom gradu vlasti čitav vašar, i to takav vašar, kakov možda nikada nije bio u očim vremena, kad je još bačuška car sjedio na prijestolju. Kuća, nad kojom je imala izići zvijezde novog doba, puna obećanja, na radost slobodnim predstavcima naroda, što su bill unutra skupljeni, ova kuća je postala arsenal prepušten oružja. Pred ulaskom postavljeni su poljski topovi, u unutrašnjosti bore se za vlast siroti, premoren, fanatizvani ljudi. Njihove crte su unakažene i razočarane od vrijenja unaokolo, njihove ruke grozničavo stežu stara sredstva sile: puške i bajonet. Onako je, kako je uviđek bilo: borba stranaka. Oni, koji se čine, da su danas pobjednici, to su radnici sa šakom možda sellaka, što s njima idu. Ovi sami traže vlast za sebe, i ako predstavljaju samo jedan mali dio ruskog naroda. Republika je na Istoku u industrijski silomašna zemlja, a velika masa, koja živi u provincijama i najvećim gubernijama, ne zna i neće ništa da zna o novim reformnim idejama. Ta se drži vjere svojih otaca i ne želi ništa drugo, nego da mirno i nesmetano od spoljnih i unutrašnjih ratova obradije svoju zemlju. Naravno, obećanjem razdobe zemljista uznenirili su revolucionari.

PODLISTAK

Dr. M. Salopek (Zagreb):

Lavine*

Zašto se snijeg, što pada na planine iznad sniježne granice, ne gomila i ne gradi sniježna brda nebu pod oblačke, kad ga u tim krajevinama nije kadra ni ljeti posve otopiti sunčana toplina? Eto zato, jer planine imaju dva marljiva pomagača, koji im cijeli suvišak snijega odvode u niže, topile krajeve, košt ga otupe svojim svuškom toplinom. Jedan o tih dvaju vjernih trudbenika planina jesu ledeničaci, koji u svojem polaganom tijeku odvadaju goleme mase snijega, pretvarajući ga polaganom u led. Drugi činbenik su lavine ili usvojili, te ozloglasene silnice visočja.

U proljeće sve tutnji u planinama, zemlja se trese, kao da gruvaju teški topovi. Nije to mukli topovski rik, već to grme lavine, koje se poput bijelih vodopada spuštaju u dolinu. Oni su vjesnici proljeća, koji pucnjavom svečano pozdravljaju njegov dolazak u prirodu.

Lavine su rasprostranjene u svim visokim planinama sa strmim obroncima i obilnim snijegom. One su mnogo rašireni od ledeničaka (Gletscher), a svoj posao obavljaju mnogo brže i te-

Nastavak vijećanja o privrednim pitanjima u Brest-Litovsku. — U Rusiji je u izgledu osnivanje narodnog konventa. — Carson odstupio. — Pred Briandovim uapšenjem.

jonci njihove jednostavne duhove, ali ovaj nemir još je daleko od djela: da okrene sve tumbe. I tako mogu radnici u industrijskim gradovima utočiti slobodnije žariti i paliti, te za račun svoje rođene koristi sipati otrovno sjeme, koje je sazrelo u glavama njihovih vodja. Šta oni najprije hoće, ne zvući baš sasvim novo; oružanje radnika kao norma, razoružanje ne-radnih klasa, stvaranje socijalističke vojske. Zna se, da se pod imenom ne-radnih klasa misli na bogataše, te je razumljivo, da je i ova želja potekla samo iz težnje za neograničenom vlašću. All to je baš i bila vlast naročito odlikovanih, protiv koje je revolucija tako ogorčeno pošla ognjem i magičem u boji, a ta vlast je ostala. Samo je prešla iz ruku promišljenih ljudi u ruke divljih komunista, gdje se pokazuje u svem svom strahu i užasu. I tako je u Rusiji upravo sve ostalo po starom samo su glumci izmijenili svoje uloge. Jedino što je lice sadašnjosti, u kome se staro opet vidi, obasjano krvlju.

Pa ipak: Rusija može na svoj način biti sretna, ukoliko se nas tiče. Jednoga se samo moračno čuvali, — da požar ne dohvati oblasti s ove strane, gdje smo obećali stvarnu slobodu i stvarno pravo samodredjenja. Za tako šta potrebna je od davnina jedna sila, koja će nagone fašističara obuzdati, koja će dati primjer promišljenosti i odbraniti od nesreće, kao što u Rusiji širi strah. Zamke slobode moraju se ukloniti s puta, i onda može doći novo doba svojom snagom, pouzdanim pogledom. Kod mirovnih pregovarača središnjih vlasti stvar je ove slobode u dobrim rukama.

Šta ćemo sad?

Glas iz naroda.

Mi ljudi iz naroda ne prestamo osluškujemo, nećemo li s koje strane čuti davno očekivani i željeni reč mfr.

Obradova nas glas, da su Rusi otpočeli pregovore za mfr sa Središnjim Državama. Ali moram priznati: koliko nas je taj glas obradovao, koliko nas je zbijuno i uplašio. Mi smo se nadali opštem mfru, koji će obuhvatiti i naši mnogonapačeni milni otadžbinu Srbiju, a kako sad stvari stoje, čini se, da će doći samo do zasebnog mfru između Rusije i Središnjih Država. To nam je, iskreno reći, bilo žao, jer nama je Srbina do mfru, pošto smo najviše propatili u ovome ratu. Ali, mislimo sebi, kad nam nije slijedno da sada dođemo do mfru, možda će nam produženje rata donesti kakve velike koristi, to jest, ako naši saveznici budu pobedioci. Znamo i sećamo se, šta nam je govoreno i obećavano — te dobit-

ćemo Bosnu s Hercegovinom, te Dalmaciju, pa Hrvatsku i Slavoniju, Banat i Bačku i sve zemlje, gde žive naša braća Srbi, Hrvati i Slovenci.

Mi kao računamo, silne države ovoga sveta Rusija, Francuska i Engleska obećale su nam ove zemlje, pa zato ginusmo i krv prolevasmo i ne htědimo izdati naše saveznike, kad smo bill u najlučoj junaka nevolj. Srbija je izlazala, ali se nije htela odreći svojih saveznika, sve u nadi, okrećuće se ratna srca na bolje, povratioćemo svoju zemlju i ujedinimo se s našom braćom, pa ćemo biti država tri put veća, nego što smo bili.

I za ove dve godine i nekoliko mjeseci, od kako svoju državu izgubisemo, tešila nas je i krepila nadi, da će jednomo biti bolje i da će se sve ostaviti onako, kako se nadasmo i kako nam je obećano od naših saveznika.

All kao grom iz vđera neba, pomutiće naše nade dva govora poglavara naših najmoćnijih saveznika i prijatelja. Jedno je govor engleskog predsednika ministarstva Lojda Gjorgia, u kojem on izlaže uslove pod kojim bi Sporazumno Države napravile mfr. U tim se uslovima traži, da se Francuskoj povrati zemlja, što je pre 40 godina izgubila u ratu s Nemcima, da se Talijanima daju neke oblasti austrijske, a Rumuniji Erdelj, samo za Srbiju i Crnu Goru vell, da se uspostave kao što su i pre rata bile. Drugi je govor predsednika severoameričke republike Vilzona, i on za Srbiju gotovo je isto traži, što i Lojd Ojorgi.

Što kojom srećom oni to ne rekuće u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u kojima smo kao u sunce gledali, nismo se mogli nadati, ni u snu ga smiti. Oslajeni srpski narod je u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u kojima smo kao u sunce gledali, nismo se mogli nadati, ni u snu ga smiti. Oslajeni srpski narod je u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u kojima smo kao u sunce gledali, nismo se mogli nadati, ni u snu ga smiti. Oslajeni srpski narod je u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u kojima smo kao u sunce gledali, nismo se mogli nadati, ni u snu ga smiti. Oslajeni srpski narod je u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u kojima smo kao u sunce gledali, nismo se mogli nadati, ni u snu ga smiti. Oslajeni srpski narod je u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u kojima smo kao u sunce gledali, nismo se mogli nadati, ni u snu ga smiti. Oslajeni srpski narod je u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u kojima smo kao u sunce gledali, nismo se mogli nadati, ni u snu ga smiti. Oslajeni srpski narod je u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u kojima smo kao u sunce gledali, nismo se mogli nadati, ni u snu ga smiti. Oslajeni srpski narod je u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u kojima smo kao u sunce gledali, nismo se mogli nadati, ni u snu ga smiti. Oslajeni srpski narod je u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u kojima smo kao u sunce gledali, nismo se mogli nadati, ni u snu ga smiti. Oslajeni srpski narod je u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u kojima smo kao u sunce gledali, nismo se mogli nadati, ni u snu ga smiti. Oslajeni srpski narod je u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u kojima smo kao u sunce gledali, nismo se mogli nadati, ni u snu ga smiti. Oslajeni srpski narod je u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u kojima smo kao u sunce gledali, nismo se mogli nadati, ni u snu ga smiti. Oslajeni srpski narod je u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u kojima smo kao u sunce gledali, nismo se mogli nadati, ni u snu ga smiti. Oslajeni srpski narod je u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u kojima smo kao u sunce gledali, nismo se mogli nadati, ni u snu ga smiti. Oslajeni srpski narod je u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u kojima smo kao u sunce gledali, nismo se mogli nadati, ni u snu ga smiti. Oslajeni srpski narod je u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u kojima smo kao u sunce gledali, nismo se mogli nadati, ni u snu ga smiti. Oslajeni srpski narod je u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u kojima smo kao u sunce gledali, nismo se mogli nadati, ni u snu ga smiti. Oslajeni srpski narod je u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u kojima smo kao u sunce gledali, nismo se mogli nadati, ni u snu ga smiti. Oslajeni srpski narod je u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u kojima smo kao u sunce gledali, nismo se mogli nadati, ni u snu ga smiti. Oslajeni srpski narod je u početku rata ili ne nego što Srbija propade, pa bi znali, šta bi radili. Ne bi ni srpsko psepo posloža Englezima i Francuzima, a kamo li svesni ljudi, pa još toliku krv da prolju i tolike jaude da pretrpe. Svakome smo se jadu mogli nadati, ali ovome jadu i to od naših saveznika, u

sak i sam „Daily News“ koji je prema bolješvicima dobro raspoložen, sažaljava taj nastin postupak. „Daily Chronicle“ piše: Ustavnost je time dobila težak udar. Neće biti tako lako, da se narod ponovo privole na izbore ili da mu se ulije vjera, da načrno glasanje nešto vrijedi i odlučuje.

Rusija i Japan

Dogadjaji u Vladivostoku.

Kb. Paris, 22. januara.

Sovjet narodnih komesara tražio je od japanskog poslanika objašnjenje o zaposledanju Vladivostoka.

Ubijen Čingarev i Kokoškin.

Kb. New-York, 22. januara.

„Associated Press“ saznaće u Petrogradu: Čingarevi i Kokoškin, bivši članovi Kerenskog kabineta, ubijeni su u mornarskoj bolnici, u koju su iz zatvora sprovedeni. Ubili su ih naoružani ljudi, koji su u bolnicu upali.

Beldiman o sudbini Rumunije

Kb. Köln, 22. januara.

Bivši rumunski poslanik u Berlinu, dr. Beldiman, objavio je u „Kölnerische Zeitung“ članak o sudbini Rumunije u svjetlosti ratnih ciljeva Lloyda Georgea. U tom članku se pisac pa vrlo važan način, s rumunskog gledišta, razračunava sa engleskom politikom ratnih ciljeva. Pisac potječe na obćanje o uspostavljanju Rumunije, koje je Lloyd George u svoje vrijeme dao, i pita, kojom silom Engleska, s pogledom na stvoreno stanje na istoku, još raspolaže, da bi uspostavljanje mogla zajamčiti. Ta je sila ravna ništici, osim novčane potpore, kojom se u svome bědomu bitisanju izdržava rumunski kraljevski dvor i prividna vlast u Jašu. Od ratnih ciljeva, zbog kojih je poljka Branionova gurmula Rumuniju u propast, nije ostalo ništa, osim bezizgleđnih obećanja za uspostavljanje. Savez, koji je Branion u ljetu 1916. sklopio s ruskom carevinom, imao je sa svim drugim cijelim. On je Rumuniji obećavao Bukovinu, Erdelj i Banat. Taj savez, koji je pretpostavljan podjelu Austro-Ugarske, potpisale su i vlasti Engleske i Francuske.

Te su dakle zajemčile za uništenje habsburške monarhije kao velike sile. Te povijesne činjenice se ne mogu izbrisati ni sad, kad Lloyd George saglasno s Wilsonom uvjerava, da raspad Austro-Ugarske ne sačinjava dio britanskih ratnih ciljeva. Prečutno odricanje karakterišo preokret položaja na is. o. Kad se u Londonu veli, da je ona obveza Velike Britanije prema Rumunjskoj postala bespredmetna, od kad se Rusija određila svoga glavnog ratnog cilja, t. j. Crigradu i Dardanelu, onda se time priznaje, da je savez zapadnih sila sa Rusijom imao za pretpostavku ustupanje moreuzina Rusiji. Zapadne sile su time napustile svoju sopstvenu tvorevinu iz godine 1855., ustupivši istok zajedno s moreuzinama Rusiji. Osim rječima šeća Beldiman program ilazorno u postave Rumunjske, kako ju je Lloyd George razvio, ja veli: Zato je Rumunjska morala biti bačena u katastrofu, kojoj nema ravanje, zato je Velika Britanija morala da izvrši najveći požar u ovoru svjetskom ratu i da uništi neizmjerne vrijednosti našeg narodnog boštva! Velika Britanija sa svojim zvaničnim opunomoćenikom, pukovnikom Tompsonom, koji je lito ručevio to djelo uništavanja, podigla je sebi spomenik, koji će i potonja potko-

ljenja opominjati, što nas je politički i materijalno stalo predavanje n. še s dbele u ruke koalicije, koju vođi Engleska. Beldiman završuje svoja značajna razlaganja ovako: Ponovno izgledaju naše teško prepacene otadžbine može se samo i jedino pomoći našim prijašnjim savezničkim izvesti, koji su protiv svjeće vojne zločinom politikom Branionovom bili primorani, da Rumunsku osvoje. Samo odlučan u cilju svjetstan povraćat pli i naših otaca, samo iskreno priđruženje srednjim vlastima mogu nam zajemiti spas i budućnost naše otadžbine.

Podmornički rat

Nova potapljivanja

Kb. Berlin, 22. januara.

Na sjevernom bojištu su naše podmornice ponovo potopile 22,000 bruto tonu trgovackih brodova.

Načelnik admiralskog stožera mornarice.

Amerika u ratu

SJEDINJENE DRŽAVE NISU KUPILE HOLANDSKU GUINEJU.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 21. januara.

Holandsko poslanstvo u Berlinu kategorički dementira vijest, da su Sjedinjene Države kupile holandsku Guineju.

Afera Caillaux

Pred Briandovim napuštanjem.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 22. januara.

Švajcarski dopisnik „Vossische Zeitung“-a saznaće iz Pariza, da će Clémenceau uhapsiti u Brianda. Briand je, veli se, tako isto s talijanskim socijaldemokratima pregovaranje trebalo je u Italiji, kao i u Francuskoj, da se izvrši državni udar. Poincaré želi, da Clémenceau sačeka rezultat istrage protiv Caillauxa. Clémenceau međutim hoće po svaku cijenu da dobije pristanak predsjednika republike, da može Brianda uhapsiti.

Najnovije brz. vijesti

Sudjenje Malvy-u.

Kb. Paris, 22. januara.

Senat se juče konstituisao kao izvanredni sud, da sudi bivšem ministru unutrašnjih poslova Malvy-u. Malvy se okrivljuje, da je neprijatelju dao vrlo važna obavještenja o operacijama kod Chemin des Dames i da je izvraćao vojničke pobune, koje su neprijatelju koristile. Pošto su riješene prethodne pojedinsti udića sjednica zakazana je za 28. t. m.

Sa Balkana

O stanovištu Turske prema pitanju o miru izjavio je turski poslanik u Bernu Suad Selim-bej saradnik „Bund“-a medju ostalim i ovo:

I Turska je spremna, da pridonese svoju saradnju na velikom mirovnom djelu. Mi tražimo: 1. integrat cijelokupne osmanske oblasti i ne dopuštam zamotanu, pod imenom autonomije ili suvereniteta skrijeva odcepljivanja; 2. priznanje naših saveznika usvojenog prava, da i iznutra budemo sopsiveni gospodari, na polju politike i p. ivrede. S tim uslovima stojimo i pažljivo. Da ćemo mi naravno dobrovoljno sve učiniti, da se bez primoravanja sa strane sve na-

s tim sniježnim prahom pokrila je lavina površinu od najmanje 3 i $\frac{1}{2}$ km². Izračunaše, da je slobodna energija na podnožju lavine iznosila 3,150,000,000 kg metara. Kad bi se ta energija mogla upotrijebiti, zamijenjivala bi kroz godinu dana 1350 konjskih sila. Ona bi dostajala, da tjeru brz voz tri puta oko zemaljskog ekvatora. A kad bismo htjeli, da lavinu Altelsa opet podignemo na mjesto, odakle se otkinula, trebali bi zato kroz godinu dana noć i dan 2700 konjiskih sila, što odgovara potrošku od 1665 vagona ulegjena. Veličku je dakle snagu razvila lavina u svom razornom elementu. Vazduh se pod njom stlačio na 2 atmosfere, pa je zato taj silan tlak, koji je s težinom od 10.000 kg tlačio na m² površine, momentalno ubio životinje. One poglboće prije, no što padoše na zemlju, a mnoge od njih bijaju posve neozlijedjene. Mnoge bacaju udarac vjeću visoko na hridi suprotne strane doline, a druge razasu po rasprškom pojusu sniježnog praha, goneći ih pred sobom poput vjetra, kad u jesen raznosi pred sobom požutjelo, palo lišće. Uz to je lajna posve razorila 10 tura Šume, a daljinu 10 jutara oštetila. Ledeni prah ogulio je koru drveća i izdrobio je u strugotinu. Taj ledenjački usos prevalo je 3200 metara dugacki put u vremenu od jedne minute. Ispod usova radikalno je provalio ledeni prah, i zavio lavinu u oblak, kao da je litto sakriti oku njenom razaranje u doli. Ledeni konglomerat bio je pokriven i ispremješan s neznatnom primjesom sitnog kamenja i prašine.

Ta lavina leda spustila se poput reke, prilagodivši se svim oblicima terena, navallala je uz silan prazak i tlak zraka i dolnu tako, da je na daleko zadržala zemlju. Jak udarac vjetra otpuhnuo je kuću, koja se smjestila na lavinom putu, ubio šestoricu ljudi, koji su bili u njoj, kao i 158 komada stoke i 11 drugih domaćih životinja. Konglomerat leda pokrio je površinu od 1 km² s prosječnom debljinom od 5 m. Led se na putu zdrobio i zauzeo veći objem, tako da se 4 i $\frac{1}{2}$ milijuma m³ zrnatog leda i snijega razvalilo u 5 i $\frac{1}{2}$ milijuma m³ ledenog konglomerata.

Stačen u vazduhu rasprskao je mnogo leda u sitan prah, prosuo ga u širokom poljasu uz rubove lavine i raznio ga na datoko čitelim okoljcem. Zajedno

rodnosti u svakom pogledu p. il gode naprekut, sa svim je druga stvar. Mi se ne oglušavamo ni jednom zahtjevu vremena. Sto važi za Austro-Ugarsku, važi i za nas. Hoćemo da budemo gospodari u sopstvenoj kući u kojoj smo stvorili svima stanovni imu skroviste, koje odgovara duhu vremena. Potpuni integritet Turske je conditio sine qua non mira.

Mi smo tvrdi uvjereni, da će naši saveznici poslije ogromnih žrtava, koje smo podnijeli za opštu stvar, nastati na to, da se u integritet Turske ne tira. Jasno je, da se pad carizma nema zahvaliti samo grand'oznim djelima Hindenburga, već u znatnoj mjeri i za varanju i odbrani Dardanela. Za pristupanje u kolo drugih naroda mi smo isto tako rado spremni kao i za uklanjanje militarizma. I kad nas jednom ostate na mиру, kad jednom spoljne infrige kod nas konačno prestanu, onda će se brzo viđjeti, da smo doista sposobni za temeljite društvene i privredne reforme i da naš narod zaslужuje, da svoj sopstveni život u vijeću naroda produži.

Prevlast na Balkanu.

U stockholmskom „Socialdemokraten“-u dalje se srpski socijalisti Kacerović i Popović izjavljuju protiv Tröldstra, koji je ustaš u stračkom listu holandskih socialisti protiv prijedloga holandsko-skandinavskog komiteta za rješenje mačedonskog pitanja. Ujedno ustaju protiv p. isajevićenja Mačedonije Bugarskoj, što bi ova time stobila prevlast na Balkanu.

Bugarski „Narodni Pravac“ primjećuju na to: Tröldstr se stavio na pravilno stanovište o nedjeljnosti naoda, te se time izjasnio za ujedinjenje Bugarske. To socijalističko stanovište ne odobravaju srpski socijalisti. Oni znači vrlo dobro, da je Mačedonija bugarska, ali oni prepostavljaju čavni egoizam Srbije i srpskog plemena svima socijalističkim idealima i izjavljuju, da bugarska Mačedonija mora postati srpska, samo zato, da Bugarska ne zauzme preostalan položaj na Balkanu. Ali ovde nije ni u pitanju „prevlast“, već narodno ujedinjenje, protiv kojega su se Srbi često — posljednji put 1913. godine borili.

Kad se dakle govoriti protiv bugarske prevlasti, onda se to čini iz šovinizma. Srpski socijalisti se time stavljuju na stanovište osvajačke politike, koja je sankcionisana bukareškim ugovorom od 28. jula 1913. Tada nije unistena tobožnja prevlast, već narodno ujedinjenje Bugarske, ali se ovo podrazumeva, da se ujedno i vidljivo znaka, podarivši komponistu nekoliko vijenaca. Medju ovim naročito se istakao divan Istorov vijenac sa trakom i prigodnim natpisom, što su ga tvorci „Soče“ predali drugovima — oficirima Hrvata, koji su sa službom u Beogradu. Može se reći, da je cito koncerat na sve prisutne učinio dubokog utiska, a prvo izvođenje „Soče“ biće još dugo vremena predmet razgovora, kao jedan zbilja znameniti umjetnički dogadjaj u srijedini vanrednih ratnih prilika. Uvjereni smo, da će predočaća ponovna izvođenja „Soče“ u pojedinim većim gradovima monarchije postići isto tako sjajnog uspjeha makar i pred muzički još školovanjem publikom.

Treći simfonijski koncert

Zaslužom majora u glavnom stožeru Ljudevita Safraneka, može se treći simfonijski koncert, koji je prekjucu održan u pozorišnoj dvorani „Kasine“ na Terazijama, smatrati kao najuspjelije umjetničko veće saša jeg držvenog života u Beogradu. Kao prva ovog koncerta izvodjena je Safranekova simfonijska ouvertura „Sljeme“, koja je prvi put bila svirana p. o. godine ovdje u Beogradu.

Poslje ove tačke odsvirao je pojačani kor pod ravnjanjem kapelnika Pjera Mozartov guđalački koncert u D-duru. Kao solista nastupio je podpuščnik Karlo Uječić-Uherković, koji je publiku zadivio svojom vješinom.

Kao posljednja tačka izvodjena je Safranekova simfonijska pjesan „Soča“, uz sudjelovanje virtuoza na čelu Jure Tkalčića, nekolicine ovdajšnjih umjetnika i umjetnika, koji su stigli iz Beča, pa je prema tome orkestar bio pojačan na 80 glazbenika. Prvom i drugom četvrtom koncertu dirigirao je sam kompozitor major Safranek, koji je u obje svoje kompozicije pokazao veliki glazbeni talent, otkorio se publici kao umjetnik, koji ne poslije izvan sebe, nego stvara iz sebe, daje što osjeća u srcu svom. Tako je Safranek u svojoj simfonijskoj ouverturi „Sljeme“ zagrebčanin, koji ljubi svoj rođeni kraj i njemu pjeva ljubavlju, ljubavlju sinovinskog. Kao crvena nit kroz cijeli se ouverturu provlači slatka slovenska melodija, mjestimice bujna i živopisna, kao i samo Sljeme. U „Soči“ Safranek je vojnik. Rijetkom i savršenom tehnikom virtouza i originalnom kompozicijom prikazuje kompozitor svoje utiske u pojedinim fazama simfonije, koje se na kraju spajaju u uživljenu pjesmu pobjede. Ali i kao vojnik, koji prikazuje svoje utiske sa kravog razbijanja, o tajem Safranek u onoj snazi i vrevi tonova čvrst Sloven i ovde dospjedan melodijski, kojim je zalođen. Obradila pojedinih tema, naročito skroz umjetničko povlačenje, splet i rasplet motiva stoji na višini modernih kompozitora. Safranek se ovde pokazao potpuno i pravim majstoru.

Opšti je uspjeh bio silan. Publiku je sa velikim odobravanjem nagradila kompozitor, a dala je svojoj razdražnosti i vidljivog znaka, podarivši komponistu nekoliko vijenaca. Medju ovim naročito se istakao divan Istorov vijenac sa trakom i prigodnim natpisom, što su ga tvorci „Soče“ predali drugovima — oficirima Hrvata, koji su sa službom u Beogradu. Može se reći, da je cito koncerat na sve prisutne učinio dubokog utiska, a prvo izvođenje „Soče“ biće još dugo vremena predmet razgovora, kao jedan zbilja znameniti umjetnički dogadjaj u srijedini vanrednih ratnih prilika. Uvjereni smo, da će predočaća ponovna izvođenja „Soče“ u pojedinim većim gradovima monarchije postići isto tako sjajnog uspjeha makar i pred muzički još školovanjem publikom.

J. O.—S.

Grad i okolica

Dnevni kalendar

Danas je srijeda 23. januara po starom 10. januara — Rimskotički: Zač. bl. Djev. Marije; pravoslavni: Grigorije episkop niski.

Casnicka i činovnička kasina otvorena je do 12 sati u noći.

C. I. k. vojnički dom: Glaonica, soba za pisanje iigranje, kantina. Otvoren do 7 sati izmjeru do 9 sati uveče. Slobodan pristup svakome vojniku.

Beogradski orfeum (u zimskom pozorištu prije (Bonlevard): Početan predstave u 7:30 sati uveče.

Kinematografi: Vojni kinu u Kralja Milana ulici 56 (Koloseum): U 6 sati

posl. podne predstava za vojnike, a u 8 sati uveče predstava za časnike — C. i kr. gradjanski kino na Lezajima br. 27 (Paris): U 6 sati posl. podne predstava za gradjanstvo.

Noćna služba

liko knjiga koje bi željeli, izvještaj se o udovice i siročad (za g. na početku Hofstädtera) Terazije broj 4, te da se tako nebi moralno odveć odgovračiti sa otvaranjem biblioteke.

† Steva Stojković ("Ženski svet").

Dobili smo izvještaj, da je u bavarskoj bolnici premirio na putu za Beograd Steva Stojković, novinar. Pored ostalih stvari, on je čitav niz godina uspiješno uređivao u jednom beogradskom listu rubriku "Ženski svet" zbog čega je i dobio nadimak — "Steva Ženski Svet".

Pokojnik je po svršetku mature, koju je svršio u "Palilulskoj gimnaziji", pa je poslije kao izabrat državni pismac otšao na veterinu u Njemačku, koju je i završio ali bez ispitu, jer mu je u posljednjem trenutku oduzeta stipendija. Pri povratku u Beograd odao se žurnalistici.

Pri povlačenju iz Beograda on se je nastanio u Nišu, a pri konačnom povlačenju on je otšao u St. Srbiju.

Njega žali njegova supruga, kći novinara Mike Tošića sa malom kćericom, ostarjela majka i dva brata, cijela rodbina i njegovi mnogobrojni prijatelji i poznanici, koji će ga zadržati u najlepšoj usponici.

Bog neka ga pomiluje! M.

Priznance za pomoć.

Sve priznance za pomoć za mjesec januar izrađene su i mogu se odmah danas i dobiti u uredima okružnog zapovedništva Beograd-grad u ulici Crkvenoj (prije Bosanskoj nekadanač zgrada glavnog državnog računovodstva) u sobi broj 20 od 8 do 10 sati prije podne.

Istoga dana, odmah po prijemu priznance prie podne blagajna c. i k. okružnog zapovedništva Beograd-grad, koja se nalazi u istoj zgradi s obzirom na broj 18, isplačuje i pomoć.

Kako prilikom prijema priznance, tako i same pomoći, potrebno je imati uza se redarstvenu legitimaciju, radi utvrde identičnosti.

Uredi opštine grada Beograda preseženi su.

Uredi opštine grada Beograda, koji su se do sada nalazili u Jugovića ulici broj 1, preseljeni su u predjašnjoj zgradi okružnog zapovedništva Beograd-grad u Kralja Aleksandra ulici broj 7, gdje su danas otvoreni svoje tkuće poslove.

Marijan Matijević u Rači.

Kako nam javljuju iz kragujevačke Rače priredio je tamo predstavu poznati i omiljeni atlet Marijan Matijević, "Junak iz Like". Kao i u svima mjestima po unutrašnjosti, u kojima je do sada priređivao dobrovorne predstave, Marijan je i u Rači odlično prošao. Pored predstavnika c. i k. vlasti u dvorani su se nalazili svi ugledniji famošnji građani, a bilo je dosta naroda i iz okolišnih sel. Mnogobrojna publike pozdravila je burnim odobravanjem svaku tačku odabranog Marijanovog programa. Kako moralni, tako i materijalni uspjeh predstave bio je odličan. Od prihoda sa predstave predata je na nadležnom mjestu svota od K 300 (trista kruna) u dobrovorne svrhe. Iz Rače otšao je Marijan u Natacline, gdje će takodje prirediti dobrovorne predstave.

Kažnena zbog pretjeranili cijena.

Marinka Kovačić, poslasticarka iz Beograda, Terazije 14, prodavala je 100 kilograma šećera po cijeni od K 11 od kilograma, dok najviše dopuštena cijena šećera po službenom rječniku iznosi K 3.50. Stoga je ona kažnjena novčanom kaznom u iznosu od K 500 —, ko

ja se u slučaju, da se rečena svota ne bi mogla naplatiti pretvara u kaznu zatvora od 25 dana. Osim toga vlast je konfiskovala onih 100 kg. šećera.

Prepravka ulica.

Kako je opet nastalo lijepo vrijeme, to se ponovo pristupilo prepravci regulaciji ulica u Beogradu. Sada se dovršuje regulacija Knež Milosove ulice u svome dijelu od gostione "London" do Kralja Aleksandra ulice. Isto tako reguliše se, za tramvajski saobraćaj, ulica Kralja Aleksandra, a Bitoljska, gdje se podiže stara tramvajska linija, prepravlja za podesan koljski saobraćaj.

Nesrećan pad.

Juče po pođne na Tašmajdanu se dogodio jedan nesrećan slučaj. Jedan vojnik, prolazeći pored Tašmajdana, iz nepažnje pao je sa uzvisine u provallju tako, da je dobio teške povrede. Odmah mu je ukazana lječarska pomoć prenosom u hirurško odjeljenje vojne bolnice.

Izgubljeno.

Izgubljen je novčanik s 47 kruna i nekim drugim zvečaćim novcem, s jednom legitimacijom za porodicu Ljubomira Trajkovića iz Višnjice br. 176 i jednim vojno liječničkim uvjerenjem. Nalazač neka preda nadjeno okružnom zapovedništvu (Kanzell).

Gospodja Nikolić Aleksandra, sa stanom u Vrčićkoj ulici br. 24, prijavila je, da je izgubila svoju koncesiju, prijavnici i 100 K novca u banknotama po 10 kruna. Ovo joj je prema njenom iskazu, nestalo juče oko 7 sati ujutro iz njezine ručne torbice u Zorićkoj ulici.

Dnevna temperatura u Beogradu.

22. januara: Maksimum u sjeni +16.3 (prema predjašnjem danu toplije za 2.8), na suncu +31.0 (toplje za 0.9), temperatura zemljine površine +11.9 (toplje za 1.9) po Celsiju.

Vrijeme na Balkanu.

22. januara: Sjeverna Srbija, Arbanija, Makedonija, nešto više oblačno. Ostalo područje većinom vedro. Na mnogo mesta magla, naročito u zapadnoj Vlaškoj, Bugarskoj i sjevernoj obali Crnog mora.

Vijesti iz unutrašnjosti

Debrotvorna zabava u Jagodini.

Na novu godinu priredjena je u Jagodini a u hotel "Simić" zabava u korist građanske sirotinje. Inicijator ove zabave bio je g. Bogoljub Premović, biv. profesor i direktor gimnazijalni, a sađa predsjednik opštine Jagodinske.

Program zabave bio je ovaj:

L. J. Dučić: „Posle mnogo godina“, recituje g. D. Stanojevićeva.

II. „Kad se šetam ovom s'azom“ peva uz pratnju glasovira g. Danica Hristićeva.

III. Potpuni srpskih pjesama.

IV. Fantazija „Lepa Srpinja“ solo g. Ljubica Hristićeva.

V. M. Rakić „Ljubavna pesma“ recituje g. Veljović.

VI. „Karneval de Venecije“ solo g. Radenković.

VII. „Djoko“.

Sve tačke programa izvodili su dilektanti — bivši učenici g. Premovića, i izveli su ih na opšte zadovoljstvo. Naročito su se odlikovali i to: svi. anjan na klaviru g. Ljubica Hristićeva koja je strogo umjetnički odsvojila jednu fantaziju. Od igrača u Djidi naročito je se odlikovao g. Pavlović u ulozi Maksima, i g. Olga Ilićeva, a tako isto

te da došto vjerni sliku u svojim istočanskim pjesničkim djelima. Zaljubivši se u mladu groticu Guiccioli, pošao je za njome u Ravennu. Njena brača, groticu Gamba, uvakli su ga u talijanski revolucionarni, tzv. carbonarski pokret. Suprug 16-godišnjeg grotice Guiccioli, starac od 60 godina, isprva je dopuštao njeno prijateljstvo sa Byrom, ali je poslije nekog vremena iznio stvar pred papu, koji je izrekao razvod brača, s time, da se grotica vrati u očevu kuću. Kada je suprug bio natjerati da ode u manastir, a kada jednovremeno carbonarski pokret bude ugušen, grotica se braćom odođe u Pisu, a za njima i Byron. U Ravenni bio je Byron napisao ova djela: „Mariano Falieri“, „Prophecy of Dante“, „The two Foscari“, „Sardanapalus“, „Cain“ i nekoliko novih pjesama „Don Juan“. U ljetu 1822. godine Byron dođe u sakob sa vlastinu i preseli se sa braćom Gamba u Genovu. U Genovi je napisao misteriju „Heaven and earth“ („Nebo i zemlja“), razbojničku dramu „Verner“, posvećenu Goethe-u, produžio je „Don Juan“ do 16. pjesme i najzad je spjevao egzotični idil „The

island“. 1823. godine odluci se, da se sav posveti grčkom ustanku, koji je bio izbio dvije godine ranije. U Livornu se ukrca sa nekoliko prijatelja na jedan engleski brod i iskrca se u Kefaloniji. U prvom mahu je donio Grčima mnogo oružja i sanitetskog materijala. Zatim podje, naoružavši dva jonska broda, u pomoć proslavljenoj tvrdjavi Misolungionu. Neumorno je radio na obrazovanju engleskog jelenofilstkog društva, a trudio se, da izglađuje unutarnji razdor, koji je vladao medju pojedinim grčkim prvacima i koji je ometao energično vodjenje borbe. U početku 1824. godine stao je sam na čelo jednog odreda od 500 Sulijeta, sa kojima je operisao u zapadnoj Grčkoj. Unutarnji razdor medju Grčima toliko je bio, a uz to mu je škodila i kličma, pa je tako slavni pjesnik počeo nagnuti se poboljevati. Jednom, tek što se bio pridigao od grozloča, nazebao je prilikom jedne šetnje i umro je za deset dana, 19. aprila 1824. godine u Misolungionu. Cio kulturni svijet oplakivao je velikog pjesnika, a Grči objavile dvadesetjednodnevnu opštu narodnu žalost za svoga velikog prijatelja. By-

gec Gordana Pavlović svojim umjetničkim pjevanjem.

Orkestar, kojim je rukovodio g. Mile M. Zdravković, bio je na svome mjestu i odgovorio svima zadaćama prave umjetnosti.

Sala je bila prepuna gostiju, među kojima su bili svi austro-ugarski i neki njemački časnici ovlašćeni, što je na građanstvo učinilo najljepši utisak. Kako svi posjetioci nisu mogli dobiti mesta, to je se zabava moralna ponoviti i sutradan, pa je se ovo opšte narodno veselje produžilo i treće dana, kad je završeno narodnom grankom.

Nove škole.

U ranim srpskim novim krajevima koje danas potpadaju pod car. i kralj. vojnu upravu, pismenost je bila na najnižem stupnju. Seoski osnovni škola gotovo nije ni bilo. Opštinske vlasti su sporazumu sa mjesnim, koje su zato stvorile inicijativu, pristupile su u više mesta oštrenjem planova o počinjanju škola. Tako je pristupljeno podizanju nove škole u selu Leposaviću, okruga mitrovčkog, i osnivanju nove škole za seosku djecu u Vračevu, okruga noyo-pazarskog.

Poslijednje brzojavne vijesti

Izvještaj njemačkog vojnog vodjstva

Kb. Berlin, 22. januara.

Zapadno bojište:

Front prijestolonasljednika Ruprechta bavarskog:

Istočno od Yperna bila je borbeni djelatnost topništva po danu i u pojedinim satovima noći živalja. Englezzi su uzaludno pokušavali, da s manjim odjeljenjima na više mesta u Flandriji prođu u našu borbenu zonu. Na ostalom je frontu borbenost ostala umjerena.

Vojna skupina njemačkog prijestolonasljednika i vojvode Albrechta württemberškog:

U Argonima su, sjeverno od Le Four de Paris-a, francuske čete poslije topničkog djelovanja, koje je potrajalo preko cijelog dana, uveče prešle na napad protiv naših položaja. Odbijene su vratom i borbom na nož. Na istočnoj obali Maase i u području Flireya-a oživjela je od vremena na vrijeme topnička vatra.

Istočno bojište:

Nema ničeg novog.

Na makedonskom i talijanskom frontu položaj je neizmjenjen.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

CARSON ODSTUPIO.

Kb. London, 22. januara.

Službeno se javlja, da je Carson odstupio.

Kb. London, 22. januara.

(Reuter.) Carsonov odstup nije poslijedica raznica u ratnom kabinetu o ratu. Njegova je molba za odstup sastavljena u prijateljskom duhu, sa željom, da vlasti pruži slobodnije ruke kod rješavanja pitanja, koja staje u vezi sa ratom.

PRIVREDNI PREGOVORI.

Kb. Brest-Litovsk, 22. januara.

Između njemačke i ruske privredne komisije održano je vijećanje, na kojem je zaključeno, da se u svrhu uređenja naročitih pitanja izabere jedan pododbor. Ovaj je odbor svoj rad dasnas već započeo.

POTANKOSTI O NÓČNÓJ SJEDNICI KONSTITUANTE.

Kb. Petrograd, 19. januara.

(Zadocnjelo.) Petrogradska brzojavna agencija javlja: Noćna je sjednica konstituante protekla pričinjeno borno. Nakon što je više govornika, među njima i Cereteli, već prema svom stranačkom stajalištu, odobrilo vladinu izjavu ili protiv nje protestirali, bili su oni od mase, koja se već od početka sjednice sakupile na tribinama, borno pozdravljene. Mornari i vojnici, koji su kao straža bili postavljeni oko predsjedničkog stola, sudjelovali su u poklicima. Pošto su boljevševici i socijalno revolucionari ljevice ostavili dvoranu, da je Černov prečinio zakonsku osnovu o agrarnom pitanju. U ovom se času njegovom mjestu približio jedan mornar, izjavivši:

"Imam naredjenje, staviti vam do znanja, da svi poslanici moraju ostaviti dvoranu, pošto je straža umorna". — „Mi ne trebamo nikakve straže“, čuo se glas u dvorani. — Černov: „Ko vam je dao ovo naredjenje?“ — Mornar je odgovorio: "Zapovjednik sam straže, a ovo sam naredio primio od komesara palate".

Černov: „I svi su članovi konstituante umorni, ali taj umor neće odgoditi raspravu zakonske osnove, koju očekuje cijela Rusija“. Ove su riječi izazvale živahanu prosvod kod vojnika i mornara, koju su prodrli u dvoranu. Černov je zavio, da će se straža umoriti, čuo se glas u dvorani.

Reuter je čista dobit ovog preduzeća namijenjena udovicama i siročadi pogonih ratnika, to se ovim umoljavaju svim prijatelji naših kulturnih i dobrovornih težnji, da davanjem knjiga potpomognu osnivanje ove biblioteke; oni koji ne bi bili voljni da, s obzirom na plemenitu svrhu ovog preduzeća ustupi knjige besplatno, neka ih po odgovarajućoj cijeni ponude biblioteći.

Umoljava se poštovana publike, da sva pisma i ostale pošiljke, koje se tijekom godine učinile u ovom hranom preduzeću.

Izaslanik fond za udovice i siročad Major Rudolf Chromek.

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje 10 helera
 Pripisano: Petna jednog milimetar, retka (70 mm široko) staje 40 helera
 Bilješke: Petna jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje Kruna 4
 Mali oglasnik: Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

: MALI OGLASI :
PRIMAJU SE: KNEZ MIHAJLOVA UL. 38.

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje 10 helera
 Pripisano: Petna jednog milimetar, retka (70 mm široko) staje 40 helera
 Bilješke: Petna jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje Kruna 4
 Mali oglasnik: Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

Razno.

Advokatska kancelarija
Živojina M. Simića
 advokata
 nalazi se u Pivarskoj, predje
 cetskoj ulici br. 23. Prima
 od 8—9 prije i od 3—4 sata
 poslijepodne. 34667-5

Furund — pekarinac,
 najnovijeg modela, zagreva se
 s malo dresa, izdaje se odmah.
 Ratarska 24. 34785-5

Isak Levy, advokat
 sa kancelarijom Kn. Mihajlova
 47, gdje se vrši napisati poreze.
 34663-5

KORESPONDENCIJA.

Jovanu Premoviću, Geneva,
 da dostavi Mihajlu Tcholtiću,
 Geneva, Hotel Terminus, rue
 des Alpes № 20. Molim dostavite
 ovo Mihaju J. Miletiću, Už
 čanju: Poštovani kume! Iz
 vijestite me odmah, ako bi što
 znali o našem sinu Milošu
 Jovanoviću, učeniku milinarskom,
 koji je otišao sa vojskom Iz
 milna Kneževića I Radovanovića,
 Kraljevo, sa mojim štu
 takom Dragutnom Miletićem,
 stolarom iz Valjeva kod drin
 ske divizijske bolnice, a ni do
 danas se niješ javili. Bješemo
 vječito blagodarni za izvještaj
 tako tebi tako i Tcholtiću, Cana
 i Mihailo Jovanović, milnar iz
 Trstenika. 34771

Jovanu Premoviću, da do
 stavi Stevi Aclimoviću, Geneva,
 Rue des Alpes № 4. Molim da
 mi pošaljete pomoć akto mo
 je invalide, jer mi je to jedino
 sredstvo za život. Moj muž blo
 je u privatnoj službi knjigov
 odova kod Brade Resavac, pa
 ne dobijam ni sa koje strane
 pomoć. Moj muž, Dragutin Ma
 rić, podnarednik (u gradjan
 stvu knjigovodja) IV. puta, L.
 poziva drinske divizije, umro
 je na vojnoj dužnosti 30. marta
 1915. god. Uverenje sam vam
 pratiš 19. maja prošle godine,
 Nr. 9825. Invalidu ste mi ure
 dili i primala sam vašom do
 brotom do 19. jula prošle godi
 ne. Od tog doba do danas
 nisam ništa primila. Molim po
 saljite mi, jer mi je to jedino
 sredstvo za život. S poštova
 njem Olga Marić, Balkanska
 ulica Nr. 23, Beograd. 34774-2

Traži se.
 Dva šljopnjera, ko ima da
 proda, neka dopisnicom javi
 na adresu: Milena Osvrčić, Te
 razije. 34669-2

Prodaja rukovačkih drva
 Kloski Stavlj, počela je po
 novu da prima poručbe za
 isporuku rukovačkih drva.
 M. Milošević — Rakovica.
 34774-2

Ženske cipele
 plitke i duboke, odlične, pred
 ratni materijal, br. 34—38. Po
 voljne cijene. Na par i na
 više. Radnja Kralja Aleksandra
 ulica 10. 34799-1

Na prodaju

krebet politiran, gušće perje,
 debe, tambura. Upitati Mirk
 ovića, Rasinska ul. 16. 34793-2

Violin - čelo
 vrlo dobar, prodaje se. Upitati:
 Matarska ul. 32. 34802-2

Nu prodaju je

jedan američki orman za
 kute, sasna nov. Upitati se
 može: Zorina Nr. 2. 34806-2

Tražim
 gitaru, da je kupim iff. da je
 posudim. Ponude pod „Gitaru
 722“ upravi lista. g-2

Namještenja.

Djevojku

za poslove po sobama i ku
 binji za 2 osobe. Stan i hranu.

Plata 30—40 kruna mjesečno.

Upitati od 10—12 sati prije po
 dnje. Toplična Venac 7, desno,
 I. sprat. 34760-3

Traži se

čista žena, za cijeli kućni
 posao. Jayiti se, Bitoljska 30.

34743-3

Traži se jednu žensku

za sve kućne poslove, plata
 40 kruna. Jayiti se od 2—4
 sata poslije podne. Balkanska
 br. 18. I sprat desno. 34781

Traži se više dečaka

za poslugu u Grand Hotel.
 1040-3

Traži se

jedna poštana čista žena za
 poslugu. Upitati dobro. Predsta
 viti se: Bogojavljevska ul. 9,
 II. sprat. 34801-3

Traži se

marijiva djevojka za sve kućne
 poslove. Upitati u Aleksandrov
 ulici 80, kod biskupske.

g-3

Ruvarica

potrebljava je. Jayiti se do podne:
 Kolarčeva 9. 34807-3

Stanovi.

Tražim

elegantno namješteni sobu,
 sa posebnim ulazom i električnim
 osvetljenjem. Ponude pod
 „Ungar 729“ upravi lista.

34780-4

Ljepo meblirana soba

čista, koja se vrlo dobro grije,
 sa zasebnim ulazom i sredin
 varoti traži jedan ugledan go
 spodin. Ponude slati admin
 straciji „Beogradskih Novina“
 pod znakom „Soba 728.“

34777

Tražim

jednu event. dvije meblirane
 sobe u blizini gubernije.
 Ponude upraviti ravnatelju
 Landerbanke. 34800-4

ZUBNI-ATELJE
J. SIDVERCA
 DIPLOMIRANI DENTIST
 Beograd, Kralj Milana ul. 57,
 specijalista za vještice zube
 u zlatu i kaučku po najbo
 joj američkoj metodi. Iz
 rada solida. Materijal najbo
 joj kakve. Prima od 8—12
 i 2—8 sati po podne. 1045

DOKTOR
Milivoje G. Cermanović
 specijalista za kožne i vene
 rične bolesti, prima od 1—3
 po podne u ulici Kralja Ale
 ksandra 84, I prima u veče
 od 3—6 dame, a od 6—7 muške.
 34799-1

Kupovine i prodaje.
Jaja i butira
 manje i veće količine, kupuje
 poslastičarka Dušanka Todor
 ović Kralj-Milana ul. 25 — Te
 razije. 34669-2

Zenske cipele
 plitke i duboke, odlične, pred
 ratni materijal, br. 34—38. Po
 voljne cijene. Na par i na
 više. Radnja Kralja Aleksandra
 ulica 10. 34799-1

Prodaja rukovačkih drva
 Kloski Stavlj, počela je po
 novu da prima poručbe za
 isporuku rukovačkih drva.
 M. Milošević — Rakovica.
 34774-2

Traži se.
 Dva šljopnjera, ko ima da
 proda, neka dopisnicom javi
 na adresu: Milena Osvrčić, Te
 razije. 34669-2

Na prodaju

krebet politiran, gušće perje,
 debe, tambura. Upitati Mirk
 ovića, Rasinska ul. 16. 34793-2

Nu prodaju je

jedan američki orman za
 kute, sasna nov. Upitati se
 može: Zorina Nr. 2. 34806-2

Tražim

gitaru, da je kupim iff. da je
 posudim. Ponude pod „Gitaru
 722“ upravi lista. g-2

Namještenja.

Djevojku

za poslove po sobama i ku
 binji za 2 osobe. Stan i hranu.

Plata 30—40 kruna mjesečno.

Upitati od 10—12 sati prije po
 dnje. Toplična Venac 7, desno,
 I. sprat. 34760-3

Traži se

čista žena, za cijeli kućni
 posao. Jayiti se, Bitoljska 30.

34743-3

Traži se jednu žensku

za sve kućne poslove, plata
 40 kruna. Jayiti se od 2—4
 sata poslije podne. Balkanska
 br. 18. I sprat desno. 34781

Traži se više dečaka

za poslugu u Grand Hotel.
 1040-3

Traži se

marijiva djevojka za sve kućne
 poslove. Upitati dobro. Predsta
 viti se: Bogojavljevska ul. 9,
 II. sprat. 34801-3

Ruvarica

potrebljava je. Jayiti se do podne:
 Kolarčeva 9. 34807-3

Stanovi.

Tražim

elegantno namješteni sobu,
 sa posebnim ulazom i električnim
 osvetljenjem. Ponude pod
 „Ungar 729“ upravi lista.

34780-4

Ljepo meblirana soba

čista, koja se vrlo dobro grije,
 sa zasebnim ulazom i sredin
 varoti traži jedan ugledan go
 spodin. Ponude slati admin
 straciji „Beogradskih Novina“
 pod znakom „Soba 728.“

34777

Tražim

jednu event. dvije meblirane
 sobe u blizini gubernije.

Ponude upraviti ravnatelju

Landerbanke. 34800-4

Boži Dragoljeviću

trgovcu na Savi,

trogodišnji pomen u Sabornoj crkvi u 10^{1/2}, sati prije podne.

Beograd, januara 1918.

34798

Boži Dragoljeviću

čista, koja se vrlo dobro grije,
 sa zasebnim ulazom i sredin
 varoti traži jedan ugledan go
 spodin. Ponude slati admin
 straciji „Beogradskih Novina“
 pod znakom „Soba 728.“

34777

Tražim

jednu event. dvije meblirane
 sobe u blizini gubernije.

Ponude upraviti ravnatelju

Landerbanke. 34800-4

Boži Dragoljeviću

čista, koja se vrlo dobro grije,
 sa zasebnim ulazom i sredin
 varoti traži jedan ugledan go
 spodin. Ponude slati admin
 straciji „Beogradskih Novina“
 pod znakom „Soba 728.“

34777

Tražim

jednu event. dvije meblirane
 sobe u blizini gubernije.

Ponude upraviti ravnatelju